

Agata Piszko

Szkoła w zreformowanym systemie edukacji

Zadania dyrektorów
i organów prowadzących

Wolters Kluwer

Agata Piszko

Szkoła w zreformowanym systemie edukacji

Zadania dyrektorów
i organów prowadzących

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Wolters Kluwer

Warszawa 2017

Stan prawny na 1 września 2017 r.

Wydawca serii
Elżbieta Piotrowska-Albin

Wydawca
Izabella Małecka

Redaktor prowadzący
Joanna Maż

Opracowanie redakcyjne
Joanna Cybulska

Łamanie
Wolters Kluwer Polska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8107-840-5

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13
Rozdział I	
Zagadnienia ogólne	15
1. Geneza zmian.....	15
2. Główne założenia zmian	16
3. Dostosowanie sieci szkół do nowego ustroju szkolnego.....	17
4. Zmiana uchwały w sprawie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego.....	31
5. Wskazanie uczniom niektórych klas możliwości kształcenia w innej szkole	33
6. Sytuacja niepromowanych uczniów szkół podlegających przekształceniu	37
Rozdział II	
Charakterystyka rozwiązań szczegółowych	51
1. Przekształcanie szkół podstawowych.....	51
2. Wygaszenie kształcenia w gimnazjum.....	56
3. Przekształcenie zespołu szkół, w skład którego wchodzi jedynie szkoła podstawowa i gimnazjum	59
4. Przekształcenie liceum ogólnokształcącego.....	59
5. Przekształcenie technikum.....	61
6. Przekształcenie zasadniczej szkoły zawodowej	62

7. Przekształcenie zespołu szkół, w skład którego wchodzi jedynie gimnazjum i liceum ogólnokształcące lub gimnazjum i technikum	64
8. Przekształcenie zespołu szkół, w skład którego wchodzi jedynie zasadnicza szkoła zawodowa i gimnazjum.....	65
9. Przekształcenie szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.....	66
10. Przekształcenie szkoły policealnej.....	67
11. Uchwały o przekształceniu – aktami założycielskimi szkół.....	67
12. Szkoła branżowa II stopnia	68

Rozdział III

Zatrudnianie i zwalnianie nauczycieli

i pracowników niepedagogicznych w latach 2017–2020	69
1. Zagadnienia ogólne	69
2. Nauczyciele gimnazjum w okresie reformy ustroju szkolnego	70
3. Pracownicy niebędący nauczycielami zatrudnieni w gimnazjum w okresie reformy ustroju szkolnego.....	78
4. Pracownicy gimnazjum przekształcanego lub włączanego do szkoły innego typu.....	85
5. Nauczyciele i pracownicy innych szkół przekształcanych z mocy prawa.....	88
5.1. Nauczyciele i pracownicy szkół podstawowych.....	88
5.2. Nauczyciele i pracownicy liceum ogólnokształcącego...	90
5.3. Nauczyciele i pracownicy czteroletniego technikum...	90
5.4. Nauczyciele i pracownicy zasadniczych szkół zawodowych	91
5.5. Nauczyciele i pracownicy szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.....	91
5.6. Nauczyciele i pracownicy szkoły policealnej.....	92
5.7. Nauczyciele i pracownicy zespołów przekształcanych w ośmioletnie szkoły podstawowe	92
5.8. Nauczyciele i pracownicy zespołów przekształcanych w czteroletnie licea ogólnokształcące lub pięcioletnie technika.....	93

5.9. Nauczyciele i pracownicy zespołów przekształcanych w branżowe szkoły I stopnia	94
6. Rozwiązania szczególne w okresie reformy.....	94
6.1. Przeniesienie nauczyciela	94
6.2. Uzupełnienie etatu	97
6.3. Liczba uczniów na etat specjalisty.....	99
6.4. Zgoda na podjęcie lub kontynuowanie zatrudnienia przez nauczycieli.....	101
6.5. Praca w godzinach ponadwymiarowych	103
6.6. Informacja o wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli. Pierwszeństwo w zatrudnieniu	104
6.7. Prawo do przejścia na emeryturę na zasadach określonych w art. 88 KN.....	105
 Rozdział IV	
Prawo oświatowe – zakres regulacji.....	109
1. Uwagi ogólne.....	109
2. Nowe typy szkół.....	111
3. Nowe poziomy wykształcenia.....	115
 Rozdział V	
Zadania organów prowadzących – analiza porównawcza	123
 Rozdział VI	
Przekazywanie szkół publicznych do prowadzenia innym podmiotom.....	131
1. Przekazywanie szkół według dotychczasowych regulacji....	131
2. Przekazywanie szkoły na podstawie Prawa oświatowego...	132
3. Szkoły przekazane w uregulowaniach przejściowych	137
4. Przekazanie informacji o przekazanej szkole w systemie informacji oświatowej.....	140
 Rozdział VII	
Kształcenie specjalne	141
1. Zmiany doprecyzowujące.....	141
2. Szkoły podstawowe w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii ...	142

3. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.....	143
4. Sposób zapewnienia kształcenia specjalnego.....	149

Rozdział VIII

Kształcenie zawodowe.....	155
1. Podstawa programowa kształcenia w zawodach	158
2. Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego	163
3. Branżowa szkoła II stopnia	167

Rozdział IX

Arkusze organizacji szkół i przedszkoli	169
1. Uwagi ogólne.....	169
2. Ramowe plany nauczania.....	181
3. Dokonywanie zmian w arkuszu. Kompetencje do tworzenia arkusza	193

Rozdział X

Status dyrektora szkoły. Zasady powierzania stanowisk kierowniczych	197
1. Dyrektorzy dotychczasowych gimnazjów	198
1.1. Dyrektor wygaszanego gimnazjum.....	198
1.2. Dyrektor gimnazjum przekształcanego w szkołę podstawową	199
1.3. Dyrektor gimnazjum włączanego do szkoły podstawowej	200
1.4. Dyrektor gimnazjum przekształcanego w liceum ogólnokształcące, technikum lub branżową szkołę I stopnia	202
1.5. Dyrektor gimnazjum włączanego do liceum ogólnokształcącego, technikum lub branżowej szkoły I stopnia	203
1.6. Dyrektor dotychczasowej sześciolletniej szkoły podstawowej	204
1.7. Dyrektorzy dotychczasowych zespołów szkół.....	205
2. Powierzanie stanowisk dyrektora	206
3. Powierzenie stanowisk wicedyrektora i innych stanowisk kierowniczych	208

---

4. Odwołanie ze stanowiska kierowniczego	208
Rozdział XI	
Tworzenie i likwidacja publicznych szkół i placówek	211
1. Tworzenie publicznych szkół i placówek.....	211
2. Likwidacja publicznych szkół i placówek.....	218
3. Przekształcanie oddziału przedszkolnego lub oddziałów przedszkolnych	222
Rozdział XII	
Doradztwo zawodowe	229
Rozdział XIII	
Internaty	231
Rozdział XIV	
Ewidencja szkół i placówek niepublicznych	239
1. Zakres wprowadzonych zmian.....	239
2. Uregulowania przejściowe.....	245
Rozdział XV	
Zezwolenie na prowadzenie szkół i placówek publicznych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego	247
1. Zakładanie szkół i placówek w świetle nowych regulacji...	247
2. Uregulowania przejściowe w zakresie zakładania trzyletnich liceów ogólnokształcących i czteroletnich techników	248
3. Likwidacja szkoły lub placówki publicznej.....	254
Rozdział XVI	
Organizacja oddziałów przygotowawczych.....	255
Rozdział XVII	
Dotacje dla publicznych i niepublicznych szkół podlegających stopniowemu wygaszeniu.....	259

WYKAZ SKRÓTÓW

Źródła prawa

KN	- ustawa z 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017 r. poz. 1189 ze zm.)
k.p.	- ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 1666 ze zm.)
k.p.a.	- ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257)
p.o.	- ustawa z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)
p.w.p.o., Przepisy wprowadzające r.r.p.n.	- ustawa z 14.12.2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60) - rozporządzenie MEN z 28.03.2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. poz. 703)
r.s.o.p.s.	- rozporządzenie MEN z 17.03.2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. poz. 649)
u.f.p.	- ustawa z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870)
u.p.s.	- ustawa z 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 902 ze zm.)

Inne

Dz.U.	- Dziennik Ustaw
LEX	- System Informacji Prawnej
MEN	- Minister Edukacji Narodowej
MKİDN	- Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

NSA	-	Naczelny Sąd Administracyjny
REGON	-	Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej
RM	-	Rada Ministrów
RSPO	-	Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych
SN	-	Sąd Najwyższy
WSA	-	Wojewódzki Sąd Administracyjny

WSTĘP

Przedmiotem rozważań poruszonych przez Autorkę na łamach prezentowanej publikacji jest funkcjonowanie szkoły w zreformowanym systemie edukacji – ze szczególnym zaakcentowaniem zadań powierzonych dyrektorom szkół i organom prowadzącym. Reforma systemu oświaty, wprowadzona ustawą z 14.12.2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60), zakłada zmianę systemu szkolnego – w tym zwiększenie struktury organizacyjnej szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących oraz techników, jak również likwidację dotychczasowych gimnazjów. Zakłada się, że szkoła w zreformowanym systemie oświaty będzie funkcjonować od dnia 1.09.2017 r., z tym że Przepisy wprowadzające zawierają szereg uregulowań przejściowych i dostosowujących. Zadaniem dyrektorów szkół i organów prowadzących szkoły (zarówno publiczne, jak i niepubliczne) jest dostosowanie aktualnych rozwiązań do nowych standardów. Część z nich została wdrożona już przed wydaniem niniejszego opracowania. Konsekwencją przyjęcia określonego schematu organizacyjnego na terenie działania danej jednostki samorządu terytorialnego będzie sposób funkcjonowania zreformowanego systemu edukacji wraz z dostosowaną siecią szkół. Publikacja ma na celu usystematyzowanie już podjętych działań oraz tych, które będą podejmowane przez adresata norm prawnych zawartych w Przepisach wprowadzających. Z uwagi na praktyczny aspekt opracowania w tekście uwzględniono również aktualne stanowiska i interpretacje wyrażane przez MEN oraz organy nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego. Zamierzeniem Autorki jest ponadto wskazanie podobieństw i różnic w rozwiązaniach prawnych przyjętych w przepisach ustawy z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.) oraz ustawy z 14.12.2016 – Prawo oświatowe

(Dz.U. z 2017 r. poz. 59). Ma to na celu ułatwienie stosowania nowych rozwiązań osobom korzystającym z publikacji.

Rozdział I

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Geneza zmian

Założenia reformy zostały zaprezentowane przez MEN podczas konferencji prasowej w Warszawie w dniu 16.09.2016 r. Jako przyczyny wprowadzonych zmian wskazano:

- konieczność częstej zmiany szkoły – co powoduje obniżenie jakości nauczania i ogranicza motywację ucznia,
- chęć powrotu do liceum ogólnokształcącego zamiast kursu przygotowującego do matury,
- wzmocnienie edukacji wczesnoszkolnej,
- ratowanie potencjału polskiej edukacji,
- wykorzystanie tzw. małych szkół jako centrów edukacji kulturalnej,
- zmniejszenie obwodów i ograniczenie dowożenia dzieci.

Jak podkreślono w trakcie spotkania, system edukacji oparty na założeniach wprowadzonych w 1999 r. nie sprawdził się. Zdaniem MEN gimnazja nie wyrównują szans edukacyjnych uczniów. Ponadto wprowadzenie gimnazjów i przedłużenie o rok nauki według tego samego programu nie zaowocowało wyrównaniem osiągnięć szkolnych młodzieży z różnych środowisk. Wyniki sprawdzianu również wykazują bardzo duże zróżnicowanie ze względu na miejsce zamieszkania ucznia: miasto, wieś (rodzaj gminy) oraz region. Dodatkowo wśród uczniów zmieniających często typ szkoły wyniki edukacyjne są bardzo słabe, a motywacja i samoocena na bardzo niskim poziomie.

Wymienione argumenty stały się impulsem do wprowadzenia zmian. Owoce prac nad nowym ustrojem szkolnym jest nowa ustawa – Prawo oświatowe. Z uwagi na rozmiar zmian została ona wprowadzona w życie odrębną ustawą – Przepisy wprowadzające.

2. Główne założenia zmian

Założeniem reformy ustroju szkolnego jest docelowa zmiana struktura szkolnictwa. Zgodnie z zaproponowanymi zmianami struktura szkolnictwa będzie obejmowała:

- 1) ośmioletnią szkołę podstawową,
- 2) czteroletnie liceum ogólnokształcące,
- 3) pięcioletnie technikum,
- 4) trzyletnią branżową szkołę I stopnia,
- 5) trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
- 6) dwuletnią branżową szkołę II stopnia,
- 7) szkołę policealną.

Terminem początkowym wdrażania zmian jest 1.09.2017 r. Od roku szkolnego 2017/2018 rozpocznie się kształcenie uczniów w klasie siódmej szkoły podstawowej. Nie będzie natomiast przeprowadzany nabór uczniów do klas pierwszych dotychczasowego gimnazjum.

Zamiast dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej powstanie branżowa szkoła I stopnia. Rozpocznie ona swoje funkcjonowanie z dniem 1.09.2017 r.

Od roku szkolnego 2019/2020 rozpocznie się kolejny etap reformy – dotyczący organizacji liceum ogólnokształcącego i technikum. Dotychczasowe trzyletnie licea ogólnokształcące zostaną przekształcone w czteroletnie licea ogólnokształcące, natomiast czteroletnie technika w technika o pięcioletnim cyklu nauczania. Szczegóły zmian zostaną omówione w dalszej części opracowania.

3. Dostosowanie sieci szkół do nowego ustroju szkolnego

Znamiennym wyrazem wprowadzającym zmiany ustroju szkolnego jest nałożenie ustawowego obowiązku dostosowania istniejącej sieci szkół do nowych regulacji. Obowiązek ten spoczywa zarówno na samorządach szczebla gminnego, jak i na powiatach. Do dnia 31.03.2017 r., zarówno rada gminy, jak i rada powiatu danej jednostki samorządu terytorialnego została zobligowana do podjęcia uchwały odpowiednio o:

- 1) dostosowaniu sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego na okres od dnia 1.09.2017 r. do dnia 31.09.2019 r.,
- 2) dostosowaniu sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych do nowego ustroju szkolnego oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych, na okres od dnia 1.09.2017 r. do dnia 31.08.2019 r.

Termin 31.03.2017 r. jest terminem nieprzekraczalnym. Zwraca na to uwagę Wojewoda Zachodniopomorski w rozstrzygnięciu nadzorczym z 18.05.2017 r. (P-1.4131.197.2017.KN, LEX nr 2311196), w którym zauważa, że podjęcie uchwały w przedmiocie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego po terminie wskazanym przez ustawodawcę należy uznać za istotne naruszenie prawa. Jeżeli organ stanowiący nie podejmie uchwały w wyznaczonym terminie, wówczas organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego opracowuje i podaje do publicznej wiadomości informację w sprawie planu sieci szkół, z uwzględnieniem zmian w sieci szkół, które nastąpią z mocy prawa.

Podjęcie uchwały przez każdą z jednostek samorządu terytorialnego zostało poprzedzone etapem podjęcia projektu uchwały w przedstawionym zakresie oraz koniecznością zasięgnięcia w tej sprawie opinii związków zawodowych, a także właściwego kuratora oświaty, z zastrzeżeniem, że tylko pozytywna opinia kuratora oświaty stwarza możliwość podjęcia uchwały „właściwej”.

W uchwale w sprawie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego właściwy organ samorządu terytorialnego zobowiązany był

Szkoła w zreformowanym systemie edukacji

Agata Piżko – prawnik, członek stowarzyszenia audytorów wewnętrznych IIA Polska. Przez kilkanaście lat pełniła funkcję kierownika wydziału oświaty w samorządzie terytorialnym. Prowadzi obsługę samorządów w zakresie prawa oświatowego. Współpracuje z wydawnictwem Wolters Kluwer Polska, udzielając odpowiedzi na pytania z dziedziny prawa oświatowego. Jest autorką licznych komentarzy, analiz, procedur i wzorów.

Książka prezentuje najważniejsze aspekty związane z wprowadzeniem i wdrażaniem nowego ustroju szkolnego, w szczególności zadania dyrektorów szkół i organów prowadzących. W pracy ukazano nie tylko proces związany z dostosowaniem sieci szkół do nowego ustroju szkolnego, lecz także dokonano analizy porównawczej nowych przepisów z dotychczasowymi rozwiązaniami. Dzięki temu czytelnik zdobędzie informacje, w jakim zakresie dany obszar kompetencji lub obowiązków uległ modyfikacji, na co zwrócić szczególną uwagę oraz czego należy unikać.

W publikacji przedstawiono m.in. takie zagadnienia, jak:

- tworzenie i likwidacja publicznych szkół i placówek,
- przekazywanie szkół publicznych do prowadzenia podmiotom prywatnym,
- kształcenie specjalne,
- kształcenie zawodowe,
- sporządzanie arkuszy organizacji szkół i przedszkoli oraz aneksów do tych arkuszy,
- zasady powierzania stanowisk kierowniczych w szkołach i placówkach,
- doradztwo zawodowe,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie szkół i placówek publicznych.

Ponadto opracowanie zostało wzbogacone o rozstrzygnięcia organów nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego, orzeczenia sądów, opinie i stanowiska.

Książka przeznaczona jest dla dyrektorów i nauczycieli wszystkich typów szkół, pracowników organów samorządowych oraz działów kadr w szkołach.

CENA 89 Zł (W TYM 5% VAT)

9 788381 078405 W01P01

ISBN 978-83-8107-840-5

9 788381 078405

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Wolters Kluwer